

Česanje žensk na Japonskem. Žene in dekleta na Japonskem se česajo povsem drugače kakor pri nas. Mlada dekleta ljubijo lase spletene v obliki metulja in jih okrasijo s srebrom ali barvastim nakitjem. Vdove, katere se mislijo poročiti, si pritrjujejo v lase iglice želvine na zadku glave, a vdove, katere so se odločile ostati možu zveste do groba, si strižejo lase na kratko ter ne poznajo nobenega nakitja.

Telesno zaprtje, slaba prebava, abnormaalno razkrajanje in gniloba v črevesu, pomnožena vsebina kisline v želodčnem soku, nečistost kože na obrazu, na hrbtu in prsih, čermasti turti, marsikateri kataralni motne sluznice pridejo z uporabo naravne »FRANZ JOSEFOVE« grenčice. Številni zdravniki in profesorji uporabljajo »FRANZ JOSEFOVO« grenčico že desetletja pri odraslih in otrocih obeh spolov z največjim uspehom. Doblj se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijah trgovinah.

1118

Največji uspeh v življenju je pogostoma odvisen od ene same minute. Na vsakem polju igra odločilno vlogo »točnost«, in radi tega so postale zanesljive ure tako zaželjene. Ravno radi njihovega zanesljivega stroja imajo tudi Suttnerjeve ure tako veliko vrednost. Kljub temu, da se jih lahko zelo po ceni nabavi, ker danes se dobi prava švicarska Suttner ura že za 44 Din, dalje zapestna ura že za 98 Din pri strokovni urarski tvrdki H. Suttner v Ljubljani št. 992. Tvrdka pošilja svojo veliko flustrirano domačo knjigo ur tudi našim čitateljem popolnoma brezplačno, ako jo zahtevajo.

Kultura naroda se meri po količini vporabljenega mila. Toda ne samo po količini, temveč tudi po kakovosti. Za napredno hišo pridejo v poštev samo Fellerjeva Elsa-mila zdravja in lepote v 7 prekrasnih vrstah: milo iz lilijinega mleka, lilijine kreme, iz rume njake, glicerinske, boraksove, katranove, brivsko — eno boljše od drugega, toda vsa neškodljiva! Po pošti: iz lekarne Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341.

Listnica uprave.

V ZADEVI NAŠE PODPORE.

1. Pojasnilo (K. Florjančič): Vi, kot tudi nekateri drugi, so vprašali, kako se razlaga, da se podpora izplača, če hiša pogori do tal? Odgovorjamo: Podpora smo namenili onim celoletnim naročnikom, ki bi jih zadela nesreča požara tako, da jim zgori dom tako, da ne morejo več v njem stanovati. Ako je zgorela cela streha in ogródje, je dom pogorel do tal, ker o zidu itak vsak ve, da ne gori. — S to omejitvijo smo hoteli izvesti od podpore one malenkostne požare, ko pogori kak del strehe ali del stanovanja. Za take nesreče, ki niso tako hude, morate imeti zavarovanje dovolj visoko.

2. Pojasnilo (Kat. društvo Razbor): Vprašujete, če so v slučaju nesreče deležni podpore vaši člani, ki pri vas skupno naročajo »Slov. Gospodarja«. — Odgovorjamo: Vsa društva in organizacije nam morajo sporočati sproti, kdo je pri njih vplačal celoletno naročnino. Mi bomo te sezname ohranili in bodo torej, ki pri društvih pravočasno vplačajo celoletno naročnino, na ta način imeli za slučaj nesreče pravico do podpore.

3. Pojasnilo (Veber in drugi): Objavili smo že, da samo celoletni naročniki imajo pravico do podpore, ker za one, ki pla-

čujejo polletno in manj, ne moremo voditi pregleda. Je pa celoletna naročnina tako nizka, da se na kak način že da najti teh 32 Din.

Vse prosimo, da v smislu novega pravilnika in teh pojasnil razložijo onim, ki bi še česa ne razumeli.

Naše slike. V letu 1930 bo »Slovenski Gospodar« imel posebno prilogo »Naše slike«. Naše slike bodo prinašale novosti in zanimivosti v slikah iz naših domačih krajev in pa iz celega sveta. — Uredništvo vabi in prosi vse one, ki bi morebiti imeli kake zanimive slike, da mu jih pošljejo. Predvsem prosi uredništvo gospode fotografe, da mu pošli-

Cene in sejmška poročila.

Mariborsko sejmško poročilo. Na svinjski sejem dne 20. decembra 1929 je bilo pripeljanih 74 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi praščiči 7—9 tednov stari komad od Din 150 do 200; 3—4 mesece stari od Din 350—400; 5—7 mesecev stari od Din 450—500; 8—10 mesecev stari od Din 550—850; eno leto stari od Din 1000—1200. En kg žive teže od Din 10 do 12.50; en kg mrtve teže od Din 17 do 18. Prodanih je bilo 45 svinj.

*

Gospodarska obvestila.

Letošnje vino bo imelo dovolj kupcev. Že sedaj prihajajo iz Avstrije gostilničarji in vinski trgovci po naša dobra letošnja vina v Slovenskih in Ljutomerskih gorah. Ker je bilo vinskega pridelka razmeroma malo, so kmetijske vinske zaloge letošnjega vina že po večini razprodane.

Kaj bo s šmarnico. Od več strani smo dobili vprašanja, ali bo trta šmarnica res prepovedana in se vino od šmarnice ne bo smelo prodajati. Da ne bo kdo napačno poučen, pojasnujemo, da je sedanja vlada, oziroma kmetijski minister izdelal zakon o vinu, ki naravnost določa, da se šmarnica ne bo smela več saditi in vino od te trte radi svoje manj vredne in škodljive vsebine ne bo smelo v promet. To se pravi, po gostilnah in vinskih trgovinah ga pod strogo kaznijo ne bodo smeli več prodajati. Ta določila bodo stopila v veljavo leta 1932. Ali bo po tem terminu res treba trto šmarnico izsekati in ali se tudi za domačo rabo ne bo smelo rabiti šmarnice, o vsem tem se bo gotovo pravočasno uradno vse pojasnilo. Radi tega prezgodnje razburjenje radi šmarnice ni na mestu. Mlade trte bo pač treba precepiti.

Hranilne vloge. Po statistiki, ki jo vodi odsek Narodne banke, je znašalo stanje hranilnih vlog pri vseh bankah v naši državi koncem drugega četrtletja 10.967 milijonov Din, koncem tretjega četrtletja pa so zrastle hranilne vloge na 11.095 milijonov Din. Tukaj pa niso vračunane hranilne vloge pri kreditnih zadrugah, vloge na čekovnih računih pri poštini hranilnici in žiro računih pri Narodni banki.

ljajo lepe in dobre slike iz naših krajev. Kdor bi morebiti hotel postati stalen sodelavec pri Naših slikah, naj javi svoj naslov uredništvu.

Naročnina za Slovenskega Gospodarja

a) V Jugoslaviji:	
Celoletno	32 Din.
Polletno	18 Din.
Četrtno	9 Din.
b) V inozemstvu:	
Celoletno	64 Din.
Polletno	32 Din.
Četrtno	18 Din.

Revizija naše carinske tarife. Sedaj se vrše poizvedbe in razprave o reviziji naše carinske tarife, ki je v veljavi od leta 1925. Revizija jugoslovanske tarife gre za tem, da se izvedejo potrebne poprave v carinskih postavkah industrijskih proizvodov. Drugače pa bo ostalo pri današnjem stanju. Cilj revizije je, da se odpravijo nepotrebne visoke carine tistih industrij, ki v zadnjih štirih letih niso mogle dokazati pravice do obstanka. Na ta način se bodo razbremenili potrošilci in se bo omogočilo, da bodo lažje prenašali morebitno zvišanje carin pri tistih proizvodih, za katere je carinska zaščita danes prenizka, pa so dotične industrije za življenje sposobne. Znižanje bo treba doseči predvsem tam, kjer so preveč obremenjevali našega kmetovalca.

Zakonska stabilizacija dinarja. Ob priliki desetletnice Narodne banke je njen guverner podal zelo zanimivo izjavo o delu banke. Izjavil je tudi, da je že prišel čas, ko bo treba izvesti končnoveljavno zakonsko stabilizacijo naše valute. Stabilizacija dinarja ne bo ničesar drugega kot vzakonjenje današnjega stanja s tem, da bo sedanji tečaj dinarja proglašen za zakonsko enakovrednost proti ostalemu tujemu denarju. Stabilizacija se bi torej izvedla pri sedanjem tečaju od 9.1275 švicarskega franka za 100 Din. S tem bi torej tudi Jugoslavija prišla do zlate valute.

Mesna hranilnica v Mariboru obrestuje počenši s 1. januarjem 1930 hranilne vloge brez odpovedi po 5%, vloge proti trimesečni odpovedi pa po 7%. Retni davek plačuje hranilnica sama. Z ozirom na preureditev prostorov in vpeljavo novega knjigovodstva, se obresti pripisujejo izjemoma šele s 1. februarjem 1930. — Ravnateljstvo. 1576

Nova pivovarna gostilničarjev dravske banovine. V Laškem se je že vršil sestanek gostilničarjev iz dravske banovine v svrhu ustanovitve gostilničarske pivovarne v Laškem. Izvolil se je nato 12 članski pripravljalni odbor ter širši pripravljalni odbor, v katerega pride še po en zastopnik gostilničarskih zadrug. Kot osnovni kapital se je določilo 15 do 20 milijonov dinarjev. Tudi se je sklenilo, da se pritegnejo k akciji tudi trgovski krogi iz dravske in savske banovine. Z gradnjo se prične takoj spomladi in bo pivovarna stala ob železniškem tiru v bližini samega mesta. Stavbeni prostor je že zasiguran in bo stal približno 300.000 Din.

Kmetovalci!

Kmetijska družba je vaša zastopnica.

Kmetijska družba v Ljubljani je ustanovljena kot kmetijsko stanovsko društvo in kot tako ima dolžnost sprejeti kot člane vse kmetovalce. Vsak izmed njih je že radi lastne koristi dolžan postati njen član, razen tega pa pridobiti tudi svoje sosede za to. Članarina je itak tako nizka kakor pri nobenem društvu, ki izdaja svoje glasilo; znaša letno le 20 Din. Največjega pomena za naše kmetijstvo je, da šteje Kmetijska družba čim več članov. To pa ne radi nje, ampak radi kmetovalcev samih. Če bo štela družba 40.000 članov namesto sedanjih 20.000, bo z mnogo večjim pritiskom lahko vplivala na oblasti in na zakonodajo kmetijstva in kmetijskega stanu.

Čim močnejša bo družba, tem preje bo tudi dosegla ideal naših kmetov, za katerega se že tako dolgo bori, to je zakonito uvaževanje njih stanu, oficijelno zastopstvo v kmetijski zbornici. Potem se le bo tudi naš kmet lahko rekel, da je enakopraven z ostalimi stanovi, ki imajo že davno svojo zakonito zastopstvo v stanovske zbornice. Dokler pa se sam ne bo briga za svojo družbo, tako dolgo tudi ne more zahtevati, da bi ga upoštevali merodajni činitelji.

To so razlogi, ki silijo kmeta, da pristopi kot član h Kmetijski družbi in pridobi tudi svoje sosede, da store isto. Samo v skupnosti je moč.

Pobiranje članarine za leto 1930.

Ker je posebno letos izredne važnosti, da je članarina, ki znaša le 20 Din, čimprej pobrana in doposlana družbi v Ljubljano, je Kmetijska družba pozvala vse načelnike kmetijskih podružnic, da nemudoma razglasijo kraju primernim načinom to nabiranje članov. Bodisi z razglasom pred cerkvijo ali v cerkvi, bodisi potem šole ali potem nalepljenih glasov, bodisi s pobiranjem od ude do ude, se naj kmetovalci pozovejo, da brez oklevanja plačajo članarino za leto 1930. Seznam članov ob enem s članarino vred se mora doposlati Kmetijski družbi vsaj do 15. januarja!

Načelniki podružnic so dolžni sprejeti vsakega kmetovalca, pa tudi vsako drugo osebo kot člana Kmetijske družbe. § 5 družbenih pravil pa odloča, kateri izmed priglasičenih je redni, kateri izredni član.

Član Kmetijske družbe

Je lahko vsaka neomadeževana in samoupravna oseba, ki se praktično ali teoretično bavi s kmetijstvom.

Člani so redni in izredni.

Za redne člane, katerim izključno pristojni pravica glasovanja na zborovanjih ter aktivna in pasivna volilna pravica v društvene zastope, se sprejemajo le osebe, ki se dejansko bavijo s kmetijstvom, bodisi kot lastniki, bodisi kot užitniki ali zakupniki posestev, od katerih je predpisana zemljarina, ter rede najmanj eno lastno govedo, in pa osebe, ki so dovršile z uspehom strokovno-kmetijsko ali gozdarsko srednjo ali visoko šolo ali živino-zdravniško visoko šolo, dokler izvršujejo izključno svoj strokovni poklic.

Vse druge člane je smatrati za izredne člane (§ 5).

Podružnice.

Glavni odbor določa, kje naj se ustanovljajo podružnice. Ustanovitev podružnice je dopustna takrat, kadar ima šteti podružnica najmanj 20 članov.

Ustanovitev podružnice mora glavni odbor vsakakor dopustiti, če se priglasijo za podružnico najmanj 80 članov.

Podružnico je šteti za ustanovljeno, kakor hitro se je vršil ustanovni občni zbor in bil izvoljen odbor podružnice.

Podružnice, ki niso samostojne juridične

osebe, imajo nalogo, pospeševati napredek kmetijstva, skrbeti za sredstva v prospeh posameznih vrst kmetijstva, prirejati v svojem okolišu na svoje stroške kmetijske razstave, napravljati drevesnice in trtnice, dobavljati za svoje člane od glavnega odbora gospodarske potrebščine pod pogoji, ki se objavljajo v družbenem glasilu, ter uporabljati družbeno knjižnico. (§ 33.)

Podružnični odbor.

Redni člani podružnice volijo na občnem zboru iz svoje srede po predpisih § 28. do 32. pravil na tri leta odbor, obstoječ iz najmanj petih članov, kateri iz svoje srede izvolijo podružničnega predsednika in podpredsednika ter po potrebi tajnika in blagajnika.

Odbor je takoj po izvolitvi naznaniti glavnemu odboru.

Odbor vodi posle podružnice, upravlja za podružnico v imenu družbe podružnično premoženje, sklicuje občne zbornice in je njih izvršujoči organ. (§ 34.)

Gospodinja, stara resnica je, da se kot nekaj še danes najbolje pere le s milom. Zavedajte se, da nobena stvar ne pere tako temeljito in poleg tega povsem neškodljivo kot milo. Da pa bo milo v celoti res izrabljeno samo za pranje, omečajte vodo s navadno sodo. Ne pozabite tudi na to, da pri Vašem trgovcu dosledno zahtevate pravo terpentinsko milo »Gazela«. Napravite en sam poskus in uverili se bode, da govorimo resnico! 1298

Mörs — Meerbesk. (Nemčija.) Društvo svete Barbare je obhajalo dne 8. decembra god sv. Barbare. Zjutraj ob pol sedmih smo imeli slovensko sveto mašo s skupnim sv. obhajilom. Popoldne ob dveh smo se zbrali v dvorani g. Pitteria ter odšli v sprejeto z zastavo in godbo k popoldanski službi božji. Častivredni g. duh. svetnik rektor Hegenkötter nam je lepo pridigoval o sveti Barbari in o Devici Mariji ter pel litanije. Mešani pevski zbor pod izvršnim vodstvom g. Rudolfa Povše je pel zelo lepo naše mile slovenske pesmi in marsikdo je mislil, da je v domači slovenski cerkvi. Zvečer ob šestih smo imeli družinski večer s skupno večerjo. Predsednik Lindiš je imel priložnost pozdraviti poleg našega priljubljenega g. Hegenkötterja tudi nemške župnijske duhovnike pod vodstvom g. župnika Schöllinga. Dalje tudi navzočega tajnika naše katoliške zveze gosp. Batiča iz Gladbecka, ki jako umno vodi našo slovensko pisarno. Godba in nastopi mešanega in moškega zbora so delali kratek čas, da so nam le prehitro takle ure. Vsem, ki so pripomogli k prireditvi kakor tudi vsem udeležencem srčna hvala! — Spročamo, da smo imenovali našega zaslužnega g. Hegenkötterja za generalnega predsednika slovenskih katoliških društev za levi reński breg. Bog ga živi še mnogo let!

Vurberg. Redko kdaj se slišijo novice iz našega, do sedaj tako mirnega Vurberga. A preteklo nedeljo, dne 15. decembra, so se dogodile reči, ki so pretresle celo župnijo. V nedeljo zvečer med šesto in sedmo uro je bil napaden Janex Breg od Alojza Lubec, ki mu je zadal s ostrim nožem na obeh rokah smrtno nevarne rane a k sreči je dobil pravočasno zdravniško pomoč v bolnici. Par minut po tem se je po isti poti vračal proti domu od svojih sorodnikov Franc Krepek, a kar nadomda se mu pridruži Franc Lubec, s katerim gresta nekaj korakov mirno se pogovarjajoč in kar naenkrat potegne Lubec dolg nož in zada Francu Krepek smrtonosne rane tako, da je po prevozu v bolnico v nekoliko urah umrl. Zločinca je že zadela roka pravice. Posledica podivjanosti je preobilo zavziranje te

strupene šmarnice. Pokojni je bil mirnega značaja in ni storel nikomur nikdar nič žalega. Svetila mu večna luč!

Puščava. Malo je bilo letos brati od nas v »Slovenskem Gospodarju«. Smo bolj sami za se in takih posebnih novic nismo imeli, da bi cenjene bralce res zelo zanimala. H koncu leta pa se zopet oglasimo, drugače bi kdo mislil, da smo vsi umrli, ker je v letošnjem letu smrti res mnogo kosila v naši župniji. Mnogo družin je obiskala ta neprijetna družica ter zapustila rane, ki se ne bodo kmalu zacelile. — Popravila pri farni cerkvi so se končala meseca oktobra. Zaenkrat se je popravilo najpotrebnejše, namreč streha. Cerkev je stara več sto let, zato bomo morali vsako leto nekaj popraviti, da se nam ne zruši. Romarji, ki to Marijino svetišče kaj radi obiskujejo, bodo nam gotovo po svojih močeh pomagali. — Pevski zbor, ki se je ustanovil lanske leto, jako pohvalno deluje pod vodstvom g. organista Josipa Krepek. Želeti pa bi bilo, da bi se še več fantov pridružil, ker za našo ogromno cerkev je treba mnogo močnih glasov. Je dosti fantov, ki bi bili izvrstni pevci, pa imajo vse polno izgovorov za dobro svar. Po leti nimajo časa, po zimi je premrzlo itd. Seveda je treba poštvalnosti. Ako morejo dekleta zadostiti pevskim dolžnostim, zakaj bi fantje ne mogli. Ne manjka tudi pri nas, kakor menda povsod, ljudi, ki vedo o vsakem društvu kaj novega povedati. Na take sa pač ni treba nič ozirati, saj navadno pade senca nazaj na tistega, ki obrekuje. Tudi brezimna pisma so ponehala. Nadalje bi bilo želeli, da bi družine, ki se niso naročene na »Slovenskega Gospodarja« za prihodnje leto istega naročile. Ako se imenuje kmetijski list, potem si delavci in podnajemniki ne smejo misliti, da bi bil zato samo za kmeta. Priporočamo ga prav zelo vsaki družini in tudi posameznikom, ker je to res dober in cenen tedenski časnik. Tistih 32 dinarjev bo še vsak zmogel. Je vendar stokrat boljše kakor pa, če si kupi v nedeljo v gostilni za 32 dinarjev prav aitnega »mačka«. Ako hoče kdo pojasniti o naročbi, naj se obrne na dotičnega, ki ga že ima, rad mu bo ga vsak posodil. Položnice pa se dobijo v župnem uradu.

Šv. Marijeta ob Pesnici. Smo tako srečni s letošnjimi jesenskimi dnevi, ki so nam dali še lepo žetev na polju, lepo in celo v te dni trajajočo pašo, vmes le enkrat večjo poplavo Pesnice. Slabo smo pa odrezali z vinoko in prav ničevno s sadno letino. Skoraj do naše vasi nam je bivša oblastna samouprava naredila lepo cesto, kako bo z njo dalje in kaj bo z regulacijo Pesnice, tega ne vemo. — Letošnje leto je pri nas leto obletnice. Razen 70 letnice našega veleč. g. župnika in svetnika smo proslavili v decembru tudi 80 letnico županovanja g. Ivana Čepa, župana v Vosku in sicer tako-le: Dne 1. decembra smo po svečani službi božji šli v šolo, kjer je šolska mladina v lepo okrašenem razredu priredila proslavo ujedinenja. Učenci so nastopili kot govorniki, deklamatorji, igralci in pevci v bogatem sporedu, vmes je zapel tudi domači pevski zbor. Do solz so bili ganjeni poslušalci, katerim je radi velike udeležbe bil razred premajhen, posebno pri točki »Naš narodni mučenik Gortan«. Pojavila se je na večji gibljivi steni večja, črno obrobjena slika puljskih žrtov, padlih, oziroma v 30 letno ječo od Lahov obsojenih neodrešenih bratov, katerih grozno usodo je pojasnil gospod šolski upravitelj, — učenci in zbor pa so zapeli lepe pesmi. Po tej proslavi so jubilanta g. Čepa pozdravili gosp. Šuman kot zastopnik občine Vosek, ki je poklonila g. županu diploma imenovanja častnim občanom, potem ena učenka in gospod šolski upravitelj. Na obrazih občinstva je bilo brati, kako priljubljen je g. jubilar, ki je potem povabil svoje sosede in prijatelje na dom, kjer se je za občinske reveže nabralo 164 Din. G. Čepu še enkrat: Na mnoga leta naš dobri gospod župan!